

Nieuwsbrief juni 2014

www.bureau-kennis.net

Samenwerken bij gebiedsontwikkeling: vernieuwd en vernieuwend

Het karakter van gebiedsontwikkeling is onder invloed van de sterk gewijzigde marktomstandigheden gewijzigd. Van grootschalige ontwikkelingen op grond van 'blauwdrukken' naar een meer organische aanpak. Geplande gebiedsontwikkelingen worden gefaseerd, uitgesteld en in sommige gevallen helemaal geschrapt. Deze werkelijkheid heeft verschillende gevolgen voor zowel de betrokken overheden als voor marktpartijen. Zo ligt het risico van planschade op de loer indien bouwmogelijkheden worden geschrapt in bestemmingsplannen die zijn opgesteld om de destijds gedachte bouwopgave planologisch te kunnen faciliteren. Bestaande contractuele afspraken kunnen ook niet eenzijdig door een van partijen worden opengebroken.

Tijdens de in oktober georganiseerde studiebijeenkomst zal prof. dr. ir. Arjan Bregman aangegeven hoe op een zorgvuldige en tegelijk effectieve manier kan worden heronderhandeld over bestaande contracten, waarvan de ongewijzigde uitvoering onwaarschijnlijk en ook onwenselijk is geworden. Ook komt aan de orde hoe een als resultaat daarvan vernieuwde samenwerking planologisch kan worden ingekaderd met het instrumentarium dat de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Crisis- en herstelwet (Chw) en de Wet algemene bepalingen

IN DEZE EDITIE

- ❖ Samenwerken bij gebiedsontwikkeling: vernieuwd en vernieuwend;
- ❖ Van aanstelling naar arbeidsovereenkomst: de ambtenaar wordt juridisch gelijkgesteld met de privaatrechtelijke werknemer;
- ❖ Privaatrechtelijke samenwerking bij geïntegreerde contracten;
- ❖ Veranderen met ambitie!
- ❖ Inhoud en impact van het Deltaprogramma "WaalWeelde".

omgevingsrecht, in onderlinge samenhang beschouwd, daarvoor biedt. Ook zal worden ingegaan op de vraag op welke wijze de actuele inzichten in de reikwijdte van de regelgeving op het gebied van aanbesteding en staatssteun op een verantwoorde manier kunnen worden toegepast bij vernieuwing van gebiedsontwikkeling en van de samenwerking tussen overheden en marktpartijen die daarop betrekking heeft. Ook voor nieuwe vastgoed- en gebiedsontwikkelingen zijn deze

aspecten uiteraard van groot belang.

Studiemiddag Samenwerken bij gebiedsontwikkeling, 30 oktober Amersfoort

Van aanstelling naar arbeidsovereenkomst: de ambtenaar wordt juridisch gelijkgesteld met de privaatrechtelijke werknemer

Op 4 februari jl. is de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (hierna: "WNRA") met ruime meerderheid aangenomen door de Tweede Kamer. Deze wet beoogt de juridische positie van de ambtenaar in de toekomst zoveel als mogelijk gelijk te stellen met die van werknemers in de private sectoren. Al geruime tijd wordt er gediscussieerd over de vraag of het anno deze eeuw nog te rechtvaardigen is dat voor de ambtenaar ten opzichte van de "*normale werknemer*" een ander arbeidsrechtelijk regime geldt. Het feit dat het wetsvoorstel door de Tweede Kamer is geloodst, bevestigt dat een dergelijk onderscheid niet langer past in deze tijdsgeest.

Nu de verwachting is dat ook de Eerste Kamer met de wet zal instemmen en deze per 1 januari 2017 definitief wordt ingevoerd, is het voor HR-afdelingen binnen overheidsinstellingen nu al van essentieel belang zich over de gevolgen van de WNRA goed te laten informeren. Zo leidt de wet ertoe dat het (eenzijdige) aanstellingsbesluit in de toekomst plaats zal maken voor een (tweezijdige) arbeidsovereenkomst. Dit laatste houdt in dat ook ambtenaren onder het arbeidsrecht van het Burgerlijk Wetboek (boek 7, titel 10) komen te vallen. Wat betreft het ontslagrecht betekent dit

dit bijvoorbeeld dat in de toekomst de bestuursrechter er niet meer aan te pas komt. Het ontslag van een ambtenaar zal voortaan moet worden voorgelegd aan het UWV of de kantonrechter.

In het verlengde daarvan speelt ook de Wet Werk en Zekerheid een belangrijke rol. Door de invoering van deze wet zal het arbeidsrecht van de privaatrechtelijke werknemer drastisch hervormd worden. Zo zal de juridische positie van de flexibele werknemer (bijvoorbeeld werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd) worden aangepast en zal het ontslagrecht worden gewijzigd. Eerder uitte de Eerste Kamer haar zorgen over dit wetsvoorstel en stelde dat de positie van flexwerkers door de wet verder zou verslechteren.

Minister Asscher deed deze zorgen niet en verwees naar een rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) waaruit het tegendeel zou blijken. Bepaalde onderdelen uit de wet zullen al per 1 juli a.s. worden ingevoerd, terwijl de wijzigingen binnen het ontslagrecht per 1 juli 2015 van kracht worden. Door de gelijkstelling van de ambtenaar met de civiele werknemer zal de Wet Werk en Zekerheid in de toekomst ook op de eerste categorie betrekking hebben.

Na de zomer organiseren wij op verschillende plaatsen in het land een cursus over dit onderwerp. Tijdens deze cursus zullen de deelnemers kennis vergaren over de wijzigingen, die met de WNRA gepaard gaan. Tevens zullen de belangrijkste onderdelen uit de Wet Werk en Zekerheid uitgebreid aan bod komen. Na het volgen van deze cursus zullen de cursisten bekend zijn met de (belangrijkste) wijzigingen uit de hiervoor beschreven wetten. Tevens zijn zij in staat deze wetswijzigingen in hun dagelijkse praktijk toe te passen.

Cursus Wet Werk en Zekerheid en de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, 9 oktober Zwolle

Cursus Wet Werk en Zekerheid en de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, 13 november Eindhoven

Privaatrechtelijke samenwerking bij geïntegreerde contracten

Bouwconcepten waarbij verantwoordelijkheid en creativiteit worden overgelaten aan de markt staan steeds meer in belangstelling. Overheden kiezen daarbij vaker voor zogenaamde geïntegreerde contracten. Eind jaren '90 al is door de overheid, de markt en de wetenschap hard gewerkt aan een modelcontract, wat begin 2000 heeft geresulteerd in de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractsvormen (de UAV-GC 2000). Met name Rijkswaterstaat heeft dit contract toen omarmd en in diverse pilotprojecten toegepast. Op basis van de eerste ervaringen heeft het model nog een enkele aanpassing ondergaan en hebben uiteindelijk de UAV-GC 2005 het licht gezien. Een

contractvorm dat inmiddels een standaard is geworden in de bouwpraktijk. Zowel in de grondweg en waterbouw als in de utiliteitsbouw.

Deze nieuwe contractvorm was een welkome aanvulling op de al sinds 1968 bestaande UAV, die in 1989 en ook recent nog eens is aangepast en nu de naam UAV 2012 draagt. Bij deze laatste contractsvorm zorgt de opdrachtgever voor een in detail uitgewerkt bestek wat de aannemer alleen nog hoeft te prijzen en uit te voeren. Een contractsvorm die, zo leert de praktijk, nog wel eens een "*vechtmode*" werd genoemd omdat tijdens de bouw, maar ook daarna, steeds opnieuw de discussie werd gevoerd of nu sprake was van een ontwerpfout of een uitvoeringsfout. Daarbij werd en wordt meestal uitvoerig gebakkeleid over de vraag of de aannemer had moeten waarschuwen voor de ontstane fout zodat hij ook op de blaren moet zitten, of dat de aannemer juist recht heeft op meerwerk?

Dergelijke discussies zouden zich bij een UAV-GC-contract niet meer voor mogen doen. Daar immers, is de aannemer zowel voor het ontwerp als voor de uitvoering van dit ontwerp verantwoordelijk. Hierdoor draagt de aannemer feitelijk de verantwoordelijkheid voor het hele project. Discussies over de vraag of nu sprake is van een ontwerpverantwoordelijkheid of van een uitvoeringsverantwoordelijkheid zouden daarbij naar de achtergrond moeten verschuiven. 15 jaar ervaring met de UAV-GC leert dat dit doel –van vechtmodel naar samenwerkingsmodel– inderdaad bereikt kan worden, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. In de eerste plaats is belangrijk dat de opdrachtgever het vinden van oplossingen ook daadwerkelijk aan de markt moet durven overlaten en dus niet toch "*stiekem*" aan het

roer wil blijven zitten. In de beginjaren van de UAV-GC is naar dit gedrag onderzoek gedaan en bleek bij diverse projecten dat het weliswaar de bedoeling was de markt de vrije hand te geven, maar dat lezing van de contractstukken toch een ander beeld liet zien. Veel zaken werden toch door de opdrachtgever in detail beschreven, waardoor alsnog sprake bleek te zijn van een traditioneel bestek. En dat was uiteraard niet de bedoeling.

Naast het durven handelen 'in de geest van' deze nieuwe contractsvorm, is het bovendien van groot belang om optimaal kennis te hebben van de UAV-GC 2005 en de processen die daarbij horen. Denk aan de bij dit contract horende risicoverdeling, vergunningenmanagement, kwaliteitsborging, goedkeuringsprocessen, onderhoudsafspraken, garanties, enzovoorts. Alleen dan zullen partijen er optimaal in slagen om het project tot een succesvol einde te brengen. Daarvoor is nodig dat al vanaf de aanbestedingsprocedure de neuzen dezelfde kant op staan. Kortom: gelijke kennis voor alle partijen. Gebruik van deze contractsvorm door overheden past overigens in het streven zich

terug te trekken op kerncompetenties. Ondanks het feit dat de contractsvorm inmiddels bijna 15 jaar bestaat, blijft het voor veel marktpartijen, maar vooral ook voor veel overheden een relatief nieuwe contractsvorm waarbij het nog steeds wettelijk is om op deze wijze samen te werken. Steeds weer opnieuw blijkt dat het zeer nuttig is om te investeren in verwachtingenmanagement en vooral heldere communicatie voor, tijdens en na de bouw.

In het najaar organiseren wij op verschillende locaties een seminar waarin het thema "*Privaatrechtelijke Samenwerking bij geïntegreerde contracten*" centraal zal staan. Daarbij zal worden ingegaan hoe aan een project een goede start en daarmee een optimale samenwerking kan worden verbonden, met name dus al bij de kick-off van een project.

Seminar Privaatrechtelijke samenwerking bij geïntegreerde contracten, 16 oktober Eindhoven

Seminar Privaatrechtelijke samenwerking bij geïntegreerde contracten, 20 november Zwolle

Veranderen met ambitie!

Het staat buiten kijf. Er komt een heleboel op de gemeenten af. Termen als bezuinigingen, demografische verschuivingen, nieuwe wet- en regelgeving met een duidelijke decentralisatietendens en daarmee samenhangende transitie vliegen je om de oren. Ook moeten overheden anders en meer gaan samenwerken, waarbij een beroep wordt gedaan op creativiteit en flexibiliteit. Dat vraagt nog al wat van de organisatie

en haar medewerkers. Van belang is ervoor zorg te dragen dat de decentralisaties niet tot onverantwoorde situaties leiden. Waren gemeenten decennialang gefixeerd op de bestuurskracht, de aandacht gaat de komende jaren vooral uit naar hun uitvoeringskracht. Het in staat zijn te voldoen aan de verwachtingen van politiek Den Haag is één ding. Maar de uitdaging ligt vooral in het voorzien in de wensen en verwachtingen van de eigen inwoners! De inwoner, die zich steeds nadrukkelijker manifesteert als klant die er een toenemend belang bij heeft hoe zijn of haar gemeente voor hem of haar klaar staat! Een goed functionerende organisatie is een voorwaarde om aan bovengenoemde verwachting te voldoen.

Duidelijk is dat de toekomst van een eigentijdse ambtenaar vraagt om innovatiekracht in termen als originaliteit en inventiviteit. Hij moet zijn weg kunnen vinden en zich – namens zijn gemeente – staande houden in complexe netwerken met veranderende denkwijzen. Eenvoudiger gezegd: hij moet kunnen werken in een coöpererende gemeente die lokaal haar boontjes dopt en uitgaat van maatschappelijke betrokkenheid. Het is heel nuttig om stil te staan bij de vraag wat hiervoor nodig is. Allereerst moet de ambtenaar zich aan het doel en de weg (beweging) daar naartoe verbinden. Want zonder draagvlak en bevlogenheid is er geen beginnen aan. Het moet in zijn of haar bloedsomloop terecht komen. Maar als je het al wil, moet je het ook kunnen.

In oktober richt Bureau | Kennis de pijlen op dit thema. Natuurlijk: elke gemeente heeft een rijke historie in het succesvol werken voor de eigen inwoners. Maar hoe kijken de ambtelijke professionals naar deze veranderingen: als een

noodzakelijk kwaad of een uitdagende kans? En hoe gaan we ermee om: met volle kracht vooruit of in de weerstandmodus? Is er veranderbereidheid en voldoende flexibiliteit? In de workshop 'Veranderen met ambitie' gaan de deelnemers vooral samen aan de slag. Allereerst door kennis en ervaringen uit de eigen gemeente te delen, bespreken en uit te diepen. Nuttige ervaring en creativiteit liggen immers vaak voor het oprapen. Het doel van de dag is om af te sluiten met een tastbaar resultaat: een pakket thema's met specifieke actiepunten, die u een flinke stap vooruit brengen. Onder de motto: "De toekomst begint vandaag!"

Workshop Veranderen met ambitie!,

9 oktober Eindhoven

Workshop Veranderen met ambitie!,

23 oktober Zwolle

Inhoud en impact van het Deltaprogramma “WaalWeelde”

2014 wordt een belangrijk jaar voor de Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen in het kader van het Deltaprogramma. In dit jaar wordt toegewerkt naar een voorstel voor deltabeslissingen en voorkeursstrategieën die de waterveiligheid en zoetwatervoorziening op orde brengen en houden. Deze deltabeslissingen en voorkeursstrategieën vormen de basis voor een breed pakket aan maatregelen, welke zullen worden voorgesteld in het Deltaprogramma 2015.

De maatregelen maken onderdeel uit van een nieuw waterveiligheidsbeleid, inhoudende dat een “basisveiligheid” wordt geïntroduceerd. In het kader van deze basisveiligheid zijn een aantal doelen gesteld, waaronder het streven de kans op overstromingen te beperken tot niet meer dan 1 op de 100.000 (10^{-5}) per jaar (vergelijk in dit verband de norm in het domein van de externe veiligheid, welke 10^{-6} bedraagt). Het Rijk ziet in de ruimtelijke inrichting van het gebied een belangrijk middel om deze basisveiligheid te realiseren c.q. te behouden. Evident is dan ook dat voor de gemeenten een prominente rol is weggelegd bij de realisatie van deze doelstelling(en).

Vooruitlopend op het Deltaprogramma is in 2006 al begonnen met het programma “WaalWeelde”. Als onderdeel van dit programma is door de provincie Gelderland en de vier betrokken gemeenten de intergemeentelijke en provinciale structuurvisie “WaalWeelde West” opgesteld, een integrale gebiedsopgave waarin een breed pakket aan maatregelen is opgenomen voor de Waal en haar oevers. Hoewel de besluitvorming ten aanzien van deze structuurvisie nog niet (volledig) is afgerond, maakt het programma WaalWeelde West inmiddels ook onderdeel uit van het in het kader van het Deltaprogramma (definitief) uitgebrachte advies “Voorkeursstrategie Waal en Merweddes”. Aan de hand van dit concrete project zal tijdens een eind september in Tiel te organiseren seminar een beeld worden gegeven van de inhoud en impact van het Deltaprogramma met name ook voor de gemeentepraktijk.

Seminar Deltaprogramma/WaalWeelde West,
18 september Tiel

Seminar Deltaprogramma/WaalWeelde West,
2 oktober Zwolle

A G E N D A

- Cursus 'Anders bestemmen', 12 juni Zwolle
- Actualiteitendag 'Awb', 19 juni Utrecht
- Cursus 'Efficiënte bestemmingsplannen met veel flexibiliteit maak je zo!', 19 juni Rotterdam
- Cursus 'Nieuwe Omgevingswet', 26 juni Eindhoven
- Praktijkdag 'Handhaving (volgens de Awb) voor toezichthouders en handhavers', 2 juli Zwolle
- Cursus 'Hoe maatregelen op te nemen in het bestemmingsplan?', 25 september Amersfoort
- Cursus 'Nieuwe Omgevingswet', 30 september Amersfoort
- Cursus 'Een succesvol veegplan maak je zo!', 7 oktober Zwolle
- Cursus 'Subsidierecht in de praktijk', 7 oktober Amersfoort
- Cursus 'Effectief adviseren in een politiek-bestuurlijk krachtenveld', 9 oktober Amersfoort
- Cursus 'Toepasbaarheid van de voorwaardelijke verplichting', 28 oktober Zwolle
- Workshop 'Hoe kunt u het rendement van uw opleidingsprogramma zichtbaar en meetbaar maken?', 30 oktober Amersfoort
- Cursus 'Nieuwe Omgevingswet', 6 november Eindhoven
- Cursus 'Projecten beheersen in de politieke arena', 6 november Amersfoort

n

Breda (M&S)